

Børnene føler, de maa hjælpe Forældrene, eller Naboen, at han maa hjælpe Naboen. Jeg mener, at i disse familiære og naboventlige Forhold ligger der saa store moralske Værdier, at vi ved de saakaldte sociale Foranstaltninger maa vogte os for, at vi ikke gaar saa vidt, at de lider Skade. Og skal Samfundet komme godt fra at gennemføre en udviklet og vidtgaende social Lovgivning, saa maa denne Lovgivning absolut hvile paa Tanken om Hjælp til Selvhjælp. Dette Krav om, at enhver maa hjælpe sig selv, det maa aldrig fraviges, og det havde været mit Ønske og mit Haab, som jeg ogsaa gav Udtryk ved Behandlingen af Aldersrenteforslaget, at denne Lov kunde komme til at hvile paa det mest klare Udtryk af dette Princip, nemlig paa Forsikringsprincippet. Thi hvis det var lykkedes at faa dette Princip gennemført, er det min Overbevisning, at Samfundet kunde være gaaet videre i Hjælp, i Støtte til de gamle uden at svække Ansvarfølelsen for den enkelte, uden at gribe forstyrrende ind i den værdifulde Familiefølelse og dog have ydet en rigeligere Hjælp til de gamle, end det nu er Tilfældet. Der er under denne Finanslovdebat af forskellige ærede Medlemmer udtalt Ønsket om, at den vedtagne Lov allerede nu maatte blive suppleret med forskellige Tilskud, med forskelligartet Hjælp; der er nævnt Lægehjælp, Brændselshjælp, Tillæg o. s. v., og jeg tør ikke bestride, at der kan være enkelte gamle, der har faaet det lovlige knapt. Men paa den anden Side vil jeg meget advare imod, at man nu gaar til at overlade det til de forskellige kommunale Raads Skøn og Afgørelse at give disse forskellige Tillæg til Loven. Thi et af de allervigtigste Goder, som den nye Lov har bragt, det var, at Aldersrenten blev givet efter faste Normer, faste Regler, saa at man kom bort fra dette Skøn, som har virket uheldigt paa mange Maader. Jeg vil minde om, at under Behandlingen af Loven blev den højtærede Indenrigsminister opfordret til at nedsætte en Kommission til Overvejelse af et Forslag til en Aldersrentelov, der skulde hvile paa Forsikringsprincippet; og naar jeg skulde tænke mig at arbejde videre paa en Udvidelse af denne Aldersrente, maa det for mig ske i Forbindelse med Forsikringsprincippet. Jeg beklager, at den højtærede Indenrigsminister

ikke er til Stede, men jeg vil dog gerne stille det Spørgsmaal her i Aften, hvordan det gaar med denne Kommission, om den er i flittigt Arbejde, og om man i en nær Fremtid kan vente en Betænkning med Forslag om Ordning af Aldersrenten efter Forsikringsprincippet, og endelig, om den højtærede Indenrigsminister da er betænkt paa at fremsætte Forslag om en Omordning af Aldersrentespørgsmaalet, og jeg tilføjer for min Part en Omordning, der byder mere for de gamle paa dette Grundlag.

Der er under Finanslovdebatten faldet adskillige Bemærkninger, som har givet Grund til Eftertanke. Det har ikke kunnet undgaas, at man som Ven af Folkestyret, af Parlamentarismen, i de sidste Aaringer har kunnet ængstes for Folkestyrets Fremtid. Folkestyret er jo herhjemme og i de fleste Lande i Europa opstaaet som en svag Kim, som en spød Begyndelse; det er opstaaet paa forskellig Maade, men det karakteriseres dog nogenlunde derigennem, som det er gaaet her i Danmark: Først raadgivende Stænder, dernæst en Rigsdag, der hvilede paa en Valglov, som gav een Stemme til hvert Hjem, men hvor det var Manden, der udøvede Stemmeretten, dog først naar han var blevet 30 Aar gammel og selvstændig. Derfra blev Valgretten udvidet, saadan at Valgretsalderen blev sat ned, og Kvinderne fik Stemmeret; efter at Vælgerkorpset saaledes var blevet udvidet, mente man, at der skulde tages mere Hensyn til de enkelte Særstandpunkter og Meninger, der skulde, som det blev udtrykt, større Retfærdighed til, og man fik indført Forholdstalsvalget. Folkestyret har vist sig at være til Velsignelse. Gennem Folkestyret er der foregaaet en Udvikling i Samfundene, som har været til stor Gavn og Velsignelse for de enkelte, ikke mindst for de smaa og svage i Samfundene. Men jeg tror paa den anden Side, at man ogsaa med Hensyn til Folkestyret kan komme ud i alt for udviklede og komplicerede Former, saaledes at Folkestyrets Handlekraft lammes og udsættes for Farer. Naar derfor forleden Dag det ærede Medlem Hr. Dahlgaard stod og talte om, at denne Regering, der i dette Øjeblik fører Tøjlerne i Danmark, vilde vel have betænkt sig to Gange ved mange Lejligheder, inden den havde stillet forskellige Forslag, dersom